

Delårsrapport med prognos 1 2022

Miljönämnden

Beslutad av Miljönämnden den 17 maj 2022

Innehåll

1	Förslag till beslut.....	3
2	Förvaltningschefens bedömning och analys	4
2.1	Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos.....	4
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.3	Förväntad utveckling	5
3	Delårsresultat och prognos 1 för år 2022.....	6
3.1	Enheternas delårsresultat och prognos.....	7
3.2	Intäcks- och kostnadsutveckling.....	9
3.3	Investeringar	10

1 Förslag till beslut

Delårsrapport med prognos 1 syftar till att redovisa det ekonomiska resultatet efter årets fyra första månader samt en första ekonomisk prognos för helåret.

Avvikelsen mot budget till och med april visar ett överskott på knappt 1,2 mnkr. Prognosen visar ett överskott på 3,5 mnkr där enheterna livsmedel och miljöskydd väntas ha de största överskotten. Överskotten beror främst på lägre personalkostnader på grund av svårigheter att rekrytera medarbetare med rätt kompetens, men även till följd av tillfälligt högre intäkter i form av statsbidrag för trängseltillsyn samt en debitering av tillsyn för en nu löst tillsynsvist.

Miljökontorets förslag till Miljönämnden

1. Miljönämnden fastställer delårsrapport med prognos 1 för 2022.
2. Delårsrapporten överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för vidare hantering.

2 Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos

Efter årets första fyra månader har Miljönämnden ett överskott mot budget på knappt 1,2 mnkr. Prognosen visar ett överskott på 3,5 mnkr där avvikelsen främst beror på minskade personalkostnader på grund av att det är svårt att rekrytera personal. Detta har tagit sig uttryck i att tjänster inte kunnat tillsättas i önskad utsträckning och att glapp mellan personal som slutat och personal som rekryterats blivit längre. Bedömningen är att det är svårare att rekrytera nu än före pandemin och att antalet behöriga sökande till tjänster har minskat. Ett arbete pågår på förvaltningen för att motverka detta. Överskottet beror även på ökade intäkter från tillsyn och på att Miljönämnden har fått statliga medel om ca 450 tkr som kompensation för trängsel tillsynen under årets första månader, vilket inte fanns med i budgeteringen för året.

Under årets första månader har tillsynsarbetet återgått till fysiska besök i större utsträckning. De fysiska besöken ger en bättre dialog med verksamheterna vilket är positivt för både dem och oss. Viss tillsyn kommer även fortsättningsvis att vara digital för att komplettera våra metoder och för att effektivisera tillsynen.

Årets överskott är till stora delar tillfälligt. Svårigheten att rekrytera medarbetare med rätt kompetens kan kvarstå till 2023, men arbete med rekrytering fortsätter. Miljönämnden väntas ha en ekonomi i balans till 2023.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Pandemi och trängsel tillsyn

Under 2020 fick Miljökontoret i uppdrag att genomföra tillsyn enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Lagen syftade till att begränsa spridningen av covid-19. En organisation byggdes upp, rutiner och förfaranden togs fram. Tillsynsuppdraget har i omgångar förlängts under 2021 och även några månader under 2022. Nu har lagen upphört, men om utvecklingen av pandemin medför ett utökat tillsynsbehov är kontoret beredda på omställning av arbetssätt ännu en gång.

Ökad oro i omvärlden

Det ryska invasionskriget mot Ukraina har lett till att oron i världen har ökat. Förändringarna i omvärlden leder till att även Miljönämnden måste vara förberedd på att ställa om sin verksamhet om det skulle behövas. Ökade flyktingströmmar kan leda till ett ökat tillsynsbehov på olika typer av tillfälliga boenden, både avseende boendestandard och livsmedelshandling. Arbetet med detta har hittills varit i begränsad omfattning men kan komma att öka med kort varsel. Detta medför att omprioriteringar kan komma att göras under året. Oron i världen har även ökat behovet av IT-säkerhet. Det gör att Miljönämndens arbete med informationssäkerhet känns mycket viktigt. Miljönämnden har kommit långt i sitt arbete men det finns fortfarande mer att göra.

2.3 Förväntad utveckling

Organisationsförändringar

Kommunfullmäktige har fattat beslut om ny nämndorganisation och en ny förvaltningsorganisation, där fungerade arbetssätt ska behållas och nya arbetssätt utvecklas. Den nya Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen kommer att arbeta mot två nämnder; Bygg- och miljönämnden samt Markplanerings- och exploateringsnämnden. Förberedelser inför den nya organisationen har påbörjats och workshops pågår mellan Stadsbyggnad och Miljökontoret, för att säkerställa att viktiga processer anpassas och effektiviseras.

Informationssäkerhet

Miljönämnden har kommit en bra bit i sitt systematiska informationssäkerhetsarbete genom informationskartläggningar, informationsklassningar och riskanalyser. Arbetet fortsätter och förbättras ständigt. Under året är en viktig del av arbetet att de åtgärder som har identifierats i riskanalyserna genomförs. Det säkerhetspolitiska läget i värden innebär en höjning av medvetenheten och intensiteten i det här arbetet.

Ekonomi

Örebro kommun förbereder sig på kärvare tider där skatteunderlaget inte ökar i samma takt som kommunens kostnader. I och med att delar av Miljönämndens verksamhet finansieras av skattemedel berör den övergripande utvecklingen även nämndens verksamhet. Miljönämnden och dess förvaltning arbetar löpande med att öka nämndens avgiftsfinansieringsgrad genom att säkerställa att nämnden tar rätt betalt för den avgiftsfinansierade tillsynen och kontrollen.

Förändringar i taxorna för Miljönämndens verksamhet kommer att påverka arbetssätt och debitering. Samtliga taxor för verksamheten kommer att uppdateras inför 2023. Livsmedelsverksamheten kommer att övergå till att debitera sina verksamheter i efterhand. Metoden ställer större krav på tidsredovisning och på att värdesätta förvaltningens tid för att inte intäkterna ska påverkas negativt. Flera andra kommuner har minskat sina intäkter i stor omfattning i samband med byte av debiteringssystem.

Befolkningsförändringar

Örebros befolkning ser ut att fortsätta växa framöver. Det kommer för Miljönämndens verksamhets del bland annat att leda till fler förskolor, skolor och äldreboenden att inspektera, fler inkomna klagomål, mer nedskräpning och en förtätad bebyggelse som bidrar till fler bullerärenden. En större befolkning kan även innebära att fler företag kan verka i kommunen. Många av dessa företag kommer att komma i kontakt med Miljönämnden eller kommande Bygg- och miljönämnd.

Nya lagar och förordningar

Inom livsmedelsområdet är en omarbetning av riskklassningsmodellen på gång. Om förslaget blir verklighet innebär det minskad livsmedelskontroll. Enligt förslaget ska kontroll flyttas från senare till tidigare led i livsmedelskedjan, exempelvis från kontroll av restauranger till kontroll av grossister, samtidigt som den totala mängden kontrolltid minskar. I vissa kommuner skulle förslaget innebära en halvering av kontrolltiden. Förslaget har kritiserats för att kunna leda till försämrade livsmedelshandling vilket i slutänden drabbar invånarna. Förslaget innebär även att livsmedelskontrollen ska finansieras via efterhandsdebitering till skillnad från dagens årliga avgifter. Miljönämnden har lämnat sina synpunkter på modellen i ett remissvar till Livsmedelsverket i slutet av 2021. Om förslaget går igenom kan den nya riskklassningsmodellen komma att gälla från och med 2024.

Regeringen har lagt en proposition för att införa en ny lag för att reglera tobaksfria nikotinprodukter. Den nya lagstiftningen föreslås börja gälla redan 1 augusti 2022 och tillsynsansvaret kommer att läggas på kommunerna. Tillsynen kommer för Örebro kommuns del sannolikt att läggas på Miljönämnden som idag ansvarar för tillsynen enligt tobakslagen och alkohollagen. Lagen kommer innebära att nämnden behöver ta fram en ny taxa för att kunna finansiera tillsynen och anmälningsförfarandet då försäljning av tobaksfria nikotinprodukter föreslås bli anmälningspliktig.

3 Delårsresultat och prognos 1 för år 2022

Delårsresultat och prognos – ekonomi

Miljönämnden har en budget på 20,6 mnkr för 2022. Efter årets fyra första månader redovisar Miljönämnden ett nettoutfall på -5,6 mnkr, vilket ger ett överskott på knappt 1,2 mnkr mot periodens budget. Avvikelseerna består främst av högre intäkter inom livsmedelsenheten som fått ersättning för trängselkontroll i samband med coronapandemin, något som inte gett verksamheten några större utökade kostnader eftersom pandemin var i avtagande.

Prognosen för helår 2022 visar ett nettoutfall på -17,1 mnkr, vilket ger ett överskott mot budget på 3,5 mnkr. Överskottet väntas främst inom livsmedelsenheten och miljöskyddsenheten, dels i form av intäkter, dels i form av lägre kostnader för personal till följd av vakanta tjänster. Överskottet inom personal väntas bli 2,5 mnkr, vilket motsvarar drygt fyra årsarbetare på helår. Verksamheterna har under 2022 märkt en markant ökad svårighet att rekrytera medarbetare med rätt kompetens, jämfört med tidigare år. Det har även varit en högre personalomsättning än vanligt, något som förvaltningsledningen utreder orsaken till.

Tillsynsavgifterna inom miljöskydd ökar jämfört med budget. Detta beror framför allt på att debitering har skett av inestående tillsynstid som byggts upp under flera år på grund av beslut som har överklagats. Nu har ärendet avgjorts och debitering har kunnat genomföras. De extra debiteringarna motsvarar 1,3 mnkr. Övriga intäkter väntas minska något eftersom verksamheterna saknar medarbetare som utför arbetsuppgifterna. Förvaltningsledningen ser över möjligheten att köpa konsulttjänster för att genomföra vissa arbetsuppgifter, vilket i så fall påverkar både intäkter och kostnader i prognosen. Det är i nuläget oklart vilka arbetsuppgifter som kan läggas på konsulter samt om det finns externa utförare som kan ta uppdraget.

Coronapandemin väntas inte påverka verksamhetens kostnader negativt, utan ger en positiv avvikelse på 800 tkr jämfört mot budget för 2022. Förutom ersättning för trängselkontroll väntas även intäkter gällande alkoholtillsyn bli högre än budgeterat, detta då restaurangernas och krogarnas alkoholförsäljning under 2021 inte försämrades lika mycket som befarat.

Nämndens nettokostnad, intäkter minus kostnader, väntas öka med 4 procent från 2021 till 2022. Det ger en kostnadsökning på 700 tkr, detta trots högre intäkter än budgeterat. Kostnadsutvecklingen beror bland annat på löneökningar men är beroende av att förväntade rekryteringar kan göras, i annat fall bli ökningen lägre. En utökning med en e-tjänst 2022 bidrar till ökade övriga kostnader.

Miljönämndens förväntade överskott på 3,5 mnkr för 2022 är tillfälligt, vilket gör det svårt för verksamheterna att nyttja det. Medarbetare förväntas anställas under året och intäktsökningen är tillfällig. Inför budget 2023 väntas därför en ekonomi i balans.

Effektivisering

Miljönämnden har inga effektiviseringsuppdrag 2022.

3.1 Enheternas delårsresultat och prognos

Miljönämnden har en helårsbudget för 2022 på -20,6 mnkr. Utfallet till och med april uppgår till -5,6 mnkr, vilket ger en avvikelse mot periodens budget på knappt 1,2 mnkr. Störst överskott finns inom Livsmedel.

Miljönämnden	Utfall 2021 Delår 1	Utfall 2022 Delår 1	Avvikels mot periodens budget	Budget 2021	Budget 2022	Bokslut 2021	Prognos helår 2022	Avvikelse budget- prognos
Miljönämnden politik	58	-346	-23	-967	-969	-1 077	-1 067	-98
Miljödiplomering	-1 292	37	37	0	0	198	0	0
Ledning	-3 059	-2 951	460	-9 349	-10 291	-9 038	-10 515	-224
Livsmedel	3 738	1 417	1 752	-3 305	-912	202	408	1 320
Hälsoskydd	-203	-1 602	-552	-2 162	-3 389	-2 289	-2 996	393
Miljöskydd	656	-2 170	-517	-4 782	-5 009	-4 351	-2 894	2 115
Totalt Miljönämnden	-103	-5 615	1 156	-20 565	-20 569	-16 355	-17 064	3 506

Prognosen för nämndens samtliga verksamheter visar ett överskott på 3,5 mnkr, där miljöskydd och livsmedel har de stora överskotten.

Nämndverksamheten har en budget på 1,1 mnkr och endast en mindre avvikelse mot periodens budget.

Miljönämnden	Utfall 2021 Delår 1	Utfall 2022 Delår 1	Avvikels mot periodens budget	Budget 2021	Budget 2022	Bokslut 2021	Prognos helår 2022	Avvikelse budget- prognos
Inköp tillg o vhet samt bidrag	-30	-30	0	-85	-90	-91	-90	0
Personalkostnader	-327	-316	-35	-850	-842	-947	-940	-98
Entrpr,fastighetskostn, övr. m	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-20	0	12	-32	-37	-39	-37	0
Nettoutfall	-377	-346	-23	-967	-969	-1 077	-1 067	-98

Prognosen visar en avvikelse på -100 tkr där arvoden står för hela avvikelsen. Kostnaden är i nivå med utfall 2021. Även då visade arvoden ett underskott på 100 tkr.

Miljödiplomering finansieras av ersättningar för utförda uppdrag och har därmed en noll-budget. Verksamheten har ett mindre överskott i delår 1 och väntas ha en budget i balans vid året slut.

Miljödiplomering	Utfall 2021 Delår 1	Utfall 2022 Delår 1	Avvikels mot periodens budget	Budget 2021	Budget 2022	Bokslut 2021	Prognos helår 2022	Avvikelse budget- prognos
Intäkter	85	66	-17	200	250	244	250	0
Inköp tillg o vhet samt bidrag	0	0	65	0	-196	0	-196	0
Entrpr,fastighetskostn, övr. m	0	0	0	-136	0	0	0	0
Övriga kostnader	-24	-29	-11	-64	-54	-45	-54	0
Nettoutfall	61	37	37	0	0	198	0	0

Ledning har en budget på 10,3 mnkr. Här finns merparten av verksamheternas gemensamma kostnader såsom IT-kostnader, friskvård och lokalhyror. Utfallet för perioden uppgår till knappt 3,0 mnkr och avvikelsen mot periodens budget är +500 mnkr. Det är främst lägre övriga kostnader, i form av IT-systemstöd, som bidrar till överskottet.

Ledning	Utfall	Utfall	Avvikels	Budget	Budget	Bokslut	Prognos	Avvikelse
	2021	2022	mot					
	Delår 1	Delår 1	periodens	2021	2022	2021	helår	budget-
			budget				2022	prognos
Intäkter	547	74	69	-1 624	13	1 677	13	0
Inköp tillg o vhet samt bidrag	-176	-389	-137	943	-756	-950	-756	0
Personalkostnader	-1 195	-1 045	-2	3 114	-3 189	-3 319	-2 963	226
Lokalhyror	-1 215	-997	-30	3 693	-2 902	-3 659	-2 902	0
Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-198	-181	42	665	-669	-681	-669	0
Övriga kostnader	-822	-413	517	2 558	-2 788	-2 106	-3 238	-450
Nettoutfall	-3 059	-2 951	460	9 349	-10 291	-9 038	-10 515	-224

Prognosen visar ett underskott på 200 tkr. Personalkostnaderna väntas få ett överskott till följd av att tjänsten som planerare hålls vakant. Till viss del hanteras uppdraget i stället av Stadsbyggnad. Förvaltningen betalar för 40 % av en heltidstjänst för den del av uppdraget som Stadsbyggnad ansvarar för. Övriga kostnader som orsakar underskottet avser inköp och införande av ett paket e-tjänster till verksamhetssystemet för handläggningen av serveringstillstånd, AlkT, samt kostnader för arbete gällande nedskräpning.

Livsmedelens budget uppgår till 0,9 mnkr då större delen av verksamheten finansieras av intäkter. Utfallet för årets fyra första månader uppgår till +1,4 mnkr, vilket ger en avvikelse på knappt 1,8 mnkr mot periodens budget.

Livsmedel	Utfall	Utfall	Avvikels	Budget	Budget	Bokslut	Prognos	Avvikelse
	2021	2022	mot					
	Delår 1	Delår 1	periodens	2021	2022	2021	helår	budget-
			budget				2022	prognos
Intäkter	6 634	4 673	1 340	-6 602	9 997	9 560	10 847	850
Inköp tillg o vhet samt bidrag	0	-1	-1	0	0	-1	0	0
Personalkostnader	-2 861	-3 226	315	9 532	-10 531	-9 063	-10 061	470
Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-13	0	17	50	-50	-31	-50	0
Övriga kostnader	-22	-29	80	325	-328	-262	-328	0
Nettoutfall	3 738	1 417	1 752	3 305	-912	202	408	1 320

Avvikelsen består främst av att verksamheten fått ersättning med 450 tkr för trängselkontroller under januari och februari i samband med coronapandemin, något som inte gett några betydande merkostnader i form av kontroller då pandemin var i avtagande. Dessutom får verksamheten in mer intäkter i form av avgifter avseende alkoholtillsyn. Vid budgetering förväntades försäljningen av alkohol 2021, vilket ligger till grund för avgiftsdebiteringen, bli lägre på grund av coronapandemin. Redovisningen från företagen visar att så inte blev fallet och intäkterna, jämfört mot budget, ökar med 400 tkr.

Även personalkostnaderna redovisar ett överskott mot periodens budget då verksamheten har vakanta tjänster och i år upplevs det svårt att hitta personal med rätt kompetens.

Prognosen visar ett överskott på 1,3 mnkr. Överskottet inom intäkter minskar jämfört med utfallet i delår eftersom det inte väntas ytterligare överskott, utan verksamheten följer budget resten av året. Verksamheten väntas ha vakanta tjänster under året vilket ger ytterligare överskott inom personalkostnaderna.

Hälsoskyddsens budget uppgår till -3,4 mnkr och en avvikelse för perioden på knappt 600 tkr. Avvikelsen består främst av att årsdebiteringen för fasta årliga tillsynsavgifter inte skett och de stora intäkterna väntas därmed först i maj och juni. Personalkostnaderna har ett överskott på 200 tkr mot periodens budget eftersom det tagit tid att hitta medarbetare med rätt kompetens.

Hälsoskydd	Utfall	Utfall	Avvikels	Budget	Budget	Bokslut	Prognos	Avvikelse
	2021	2022	mot	2021	2022	2021	helår	budget-
	Delår 1	Delår 1	periodens				2022	prognos
			budget					
Intäkter	2 184	675	-823	-4 506	4 492	4 136	4 340	-152
Inköp tillg o vhet samt bidrag	-4	0	3	10	-10	-10	-10	0
Personalkostnader	-2 328	-2 252	237	6 526	-7 705	-6 284	-7 170	535
Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-5	0	7	11	-22	-30	-17	5
Övriga kostnader	-51	-24	24	121	-144	-100	-139	5
Nettoutfall	-203	-1 602	-552	2 162	-3 389	-2 289	-2 996	393

Prognosen visar ett överskott på 400 tkr. Intäkterna väntas bli något lägre eftersom verksamheten har vakanta tjänster och därmed inte förväntas tillhandhålla samma mängd service som full bemanning. Personalkostnaderna väntas ge ett överskott på knappt 500 tkr på helår.

Miljöskydds enheten har en budget på -5,0 mnkr och ett utfall på -2,2 mnkr. Avvikelsen mot perioden är -500 tkr. Intäkterna står för större delen av underskottet eftersom årsavgifterna för tillsyn inte debiterats ännu.

Det har varit hög personalomsättning vilket bidrar till uteblivna personalkostnader och överskottet till och med april uppgår till 400 tkr.

Miljöskydd	Utfall	Utfall	Avvikels	Budget	Budget	Bokslut	Prognos	Avvikelse
	2021	2022	mot	2021	2022	2021	helår	budget-
	Delår 1	Delår 1	periodens				2022	prognos
			budget					
Intäkter	4 954	1 507	-1 031	-7 610	7 615	6 956	8 315	700
Inköp tillg o vhet samt bidrag	-1	-1	-1	0	0	-2	0	0
Personalkostnader	-4 273	-3 651	441	12 022	-12 327	-11 172	-10 929	1 398
Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-1	-2	8	60	-30	-21	-30	0
Övriga kostnader	-23	-24	65	310	-267	-112	-250	17
Nettoutfall	656	-2 170	-517	4 782	-5 009	-4 351	-2 894	2 115

Prognosen på helår visar ett överskott på 2,1 mnkr där intäkter från en längre tids tillsynsvist nu ger ökade intäkter med 1,3 mnkr. Personalkostnaderna väntas ge 1,4 mnkr i överskott till följd av vakanta tjänster, vilket i sin tur ger lägre intäkter och överskottet av intäkterna blir därmed 700 tkr.

3.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Nettokostnaden, intäkter minus kostnader, väntas öka med 700 tkr, eller 4 procent, från 2021 till 2022. Till och med april har nettokostnaden ökat med 6,4 mnkr jämfört med 2021. Det är främst lägre intäkter som ger förändringen. Årsdebiteringarna 2022 är inte fakturerade ännu.

Miljönämnden	Utfall	Utfall	Förändring	Förändring	Bokslut	Prognos	Förändring	Förändring
	2021	2022	2021-2022	2021-2022	2021	helår	2021-2022	2021-2022
	Delår 1	Delår 1	tkr	procent		2022	tkr	procent
Summa Intäkter	14 401	6 995	-7 406	-51%	22 573	23 765	1 192	5%
Inköp tillg o vhet samt bidrag	-211	-420	209	99%	-1 054	-1 052	-2	0%
Personalkostnader	-10 984	-10 490	-494	-4%	-30 786	-32 063	1 277	4%
Lokal kostnader	-1 215	-997	-218	-18%	-3 659	-2 902	-757	-21%
Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-217	-182	-35	-16%	-764	-766	2	0%
Övriga kostnader	-962	-520	-442	-46%	-2 665	-4 046	1 381	52%
Summa Kostnader	-13 589	-12 610	-980	-7%	-38 928	-40 829	1 901	5%
Nettokostnad	-12 778	-5 615	-7 163	56%	-16 355	-17 064	709	4%

Prognosen visar på högre intäkter. Ökningen väntas bli 1,2 mnkr och innehåller bland annat en ersättning för en längre tids tillsynsvist.

Personalkostnaderna vänta öka med 1,3 mnkr, eller 4 procent, detta förutsatt att verksamheten kan rekrytera i den omfattning som önskas. Löneökningarna bidrar också till kostnadsökningen.

Lokalkostnaderna blir lägre 2022 än 2021 då lokalkostnaderna för hela Citypassagen fördelas på fler medarbetare. Nämnden har tidigare haft kostnad för Kommunala lantmäteriets del av hyran i Citypassagen, och fått ersättning som intern intäkt, men från 2022 fördelas hyran direkt till Kommunala lantmäteriet.

Övriga kostnader väntas öka med 1,4 mnkr. Förutom en ökning av kurser, konferenser och resor, som inte genomfördes under pandemin, ökar kostnaderna för bland annat IT-verksamhetssystem och övriga främmande tjänster.

3.3 Investeringar

Investeringar – inventarier

Miljönämnden har inga investeringsmedel att disponera för 2022. Vid eventuella behov av inventarieinvesteringar får verksamheterna begära medel från pott för inventarieinvesteringar som finns avsatt inom Programnämnd Samhällsbyggnad.